

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

10. ČÍSLO / XXXIII. ROČNÍK

24 Kč • 1,10 €

9. BŘEZNA 2025

Z obsahu:

Ježíš Kristus, naše naděje

Katecheze papeže
Františka při generální
audienci 18. prosince
2024, Řím, aula Pavla VI.
- strana 2 -

Čas zkoušky a čas útěchy

Zamyšlení nad
liturgickými texty
1. neděle postní
(cyklus C)
Bratr Amadeus
- strana 3 -

Svatý Konstantin

z Cornwallu
Libor Rösner
- strana 4 -

Poslušnost a prorocká inspirace

P. Marc Flichy
- strana 6 -

Obraťte se a věřte evangeliu

Arcibiskup André-Mutien
Leonard, Belgie
- strana 8 -

Tříkrálová sbírka

- strana 11 -

Chléb svaté Zity (12)

Silvia Koscelanská
- strana 12 -

Heinrich Ferdinand Hofmann (1824-1911): Pokušení Krista na poušti

Ježíš Kristus, naše naděje

Katecheze papeže Františka při generální audienci 18. prosince 2024, Řím, aula Pavla VI.

Drazí bratři a sestry, dobrý den! Dnes zahajujeme cyklus katechezí, který bude probíhat po celý Jubilejní rok. Tématem tohoto cyklu katechezí je „Ježíš Kristus, naše naděje“: je to právě on, kdo je cílem naší pouti, a on sám je cestou, po které máme jít.

První část se bude zabývat Ježíšovým dětstvím, o němž nám vyprávějí evangelisté Matouš a Lukáš (srov. Mt 1-2; Lk 1-2). Evangelia o Ježíšově dětství lí-

čí Ježíšovo panenské početí a jeho narození z Mariina lůna; připomínají mesiášská proroctví, která se na něm naplnila, a hovoří o právním otcovství Josefa, který narouboval Božího Syna na „kmen“ davidovské dynastie. Představují nám kojence, dítě a dospívajícího Ježíše, který se podřizuje svým rodičům a zároveň si uvědomuje, že je zcela oddán Otci a jeho království. Rozdíl mezi oběma evangelisty spočívá v tom, že zatímco Lukáš

líčí události očima Marie, Matouš tak čílní očima Josefa, přičemž trvá na tak bezprecedentním otcovství.

Matouš otevírá své evangelium i celý novozákonní kánon rodokmenem „Ježíše, syna Davidova, syna Abrahámov“ (Mt 1,1). Jde o výčet jmen, která se vyskytují již v Hebrejských písmech, aby ukázal pravdivost dějin a pravdivost lidského života. Ve skutečnosti je „rodokmen

Pokračování na str. 5

Obraťte se a věřte evangelium! Tuto výzvu doby postní prožíváme rok za rokem. Čítali náš věk již několik desítek let, pak bychom z pohledu lidské logiky měli už být dostatečně vycvičení a nemělo by nám činit potíže na kající svatopostní notu se naladit. Ba dokonce by se mohlo předpokládat, že bychom již dávno měli být obráceni a je třeba jen doladit nějaké drobnosti. Tolik ideál. Ale jaká je realita? Víme každý moc dobře...

Je tedy moudré znovu se hlouběji zamyslet nad posláním postní doby a nad pravým smyslem obrácení. (str. 8-10) Mnozí říkají, že je třeba obrátit se směrem k projevování lásky k bližním, protože tak to chce Bůh. To je sice pravda, ale ne úplná – jde spíše o důsledek toho podstatného. Nejdůležitějším a na prvním místě je osvobození se od sebe sama a otevření se Bohu, aby nás naplnil svojí láskou – a od toho se odvíjí vše ostatní, včetně naší lásky k bližním. Můžeme si ce i bez Boha milovat bližního, ale bude taková láska trvalá (zvláště když nastanou obtíže), bezvýhradná, myslící nejen na pozemské dobro, ale i na věčné štěstí druhého člověka? Zkušenost ukazuje, že vypustit Pána Boha z lidského života nelze, ať už člověk tuto skutečnost přijímá, nebo ne.

Jasno v tom měli otcové pouště: můžeme obdivovat jejich praxi poslušnosti spočívající právě ve vědomí, že i sebe-menší vazba k vlastní vůli nebo k vlastní představě brání spojení s Bohem. A ději-

Editorial

ny spásy nabízejí nemálo dalších svatých duší, které vynikaly ve ctnostech pokory a poslušnosti. (str. 6-8) Proč jsou tyto charakterové vlastnosti tak důležité? Odkazují totiž právě k Bohu a věrnému plnění jeho svaté vůle. A to vše z jediného důvodu: z lásky k němu. Podle toho lze také ve spojení s Duchem Svatým při podrobném zkoumání rozlišit mj. pravé a nepravé proroky, kterých v dnešní době není zrovna málo...

Žijeme vůbec ve zvláštní době. Ale které období lidských dějin nebylo svým způsobem zvláštní? Naše doba se vyznačuje relativizací hodnot, a to pak v duchovním životě vede k popírání či odmítání Ježíšova kříže, ke spokojení se s tím, že se jen hovoří o ideálu kříže. Přece v době, kdy s využitím moderní techniky lze člověku v mnohém usnadnit život, v době, kdy si člověk konečně dokázal, že umí změnit svoji přirozenost a mnoho jiných, dosud neměnných věcí, tedy v této době přece není možné po někom chtít, aby se umrtvoval a ochotně přijímal útrapy života?! A aby striktně zachovával všechna Boží přikázání, když to ve svém srdci cítí jinak? Zvláště pak, když láska k Bohu a k bližnímu je důležitější než oběti a příkazy... Mnozí z těch, kteří podobně smýšlejí, dokonce odkazují na životy některých svatých, kteří především hlásali lásku. Ovšem již nevidí,

že titíž svatí se přesto umrtvovali a činili pokání, i když často ve skrytosti, a to právě z lásky k Bohu. Nebo snad pohled na Kristův kříž s vědomím všeho toho, co učil a před čím varoval, říká něco jiného? V jakého Mesiáše jsme vlastně uvěřili? V toho na kříži a pak zmrtvýchvstalého, anebo jen v toho milujícího všechny lidi, se zvláštní slabostí pro hříšníky, ale nic po člověku nepožadujícího, slibujícího ráj už zde na zemi?

Asi v tom máme jasno. Ale jak ve správném chápání života s Bohem pomoci druhým? Dost možná i my – podobně jako Ježíš – budeme muset vyjít na poušť svého bytí, vyjít ze sebestředného vnímání svého křtu a znovu přijmout skutečnost, že ďábel neusiluje o nic jiného než o zvrácení řádu stanoveného Stvořitelem. (str. 3) A snad se ponoříme do hloubky svých osobních dějin až k nějakému bodu z minulosti, kdy jsme úpěnlivě volali k Pánu, aby nás vysvobodil z něčeho zlého. Poděkujme Bohu znovu za toto vysvobození a poprosme Ducha Svatého o osvětlení, jak druhým pomoci k podobné zkušenosti. Nelze zde předložit lepší recept než modlitbu spojenou s obětí, protože vlastními silami proti ďábovým nástrahám nezmůžeme nic.

Jistě lze výzvu k obrácení a životu podle evangelia vyslyšet různými způsoby. Pamatujme však: první je vždy láska k Bohu a k plnění jeho svaté vůle, a vše ostatní je toho jen důsledkem...

Daniel Dehner

UJordánu Pán přijal Janův křest a Otec mu veřejně projevilsvou lásku. Božího Syna, který se stal dobrovolným vězněm naší lidské pozemskosti, naplnilo toto vyznání radostí, před kterou se zcela ztrácí všechno pozemské. Duch jej proto odvádí daleko do nitra pouště, kde se v jeho synovské adoraci spojuje nebe se zemí. Pros vroucně Ducha Svatého, abys mohl být svědkem těchto Ježíšových exercicií.

Jestliže ti nyní dovolí následovat Božího Syna do pouště, pak jen proto, abys v tichém a soustředěném pozorování sledoval Ježíšovu modlitbu a nakonec se stal svědkem, že ani ten, který je nejsvětější, nevyhne se zde na zemi d'áblu pokušení. Odejít do nitra blahodárné pouštní samoty znamená zanechat za sebou na čas úplně všechno a všechny, abys mohl zůstat zcela sám jen se svým Stvořitelem. Taková poušť je tím pravým místem, odkud pak můžeš poznávat skutečnou hodnotu všech věcí. Je smysluplné zříci se všeho, aby ses ve stavu láskyplného sebeodevzdání Nejvyššímu vyzbrojil na střet s Nepřítelem podobně jako tvůj Pán.

Ježíš setrvává v tomto nazírání celých čtyřicet dní a čtyřicet nocí. O čem spolu Syn s Otcem rozmlouvají? O tom, co všechno bude třeba podstoupit, aby se mohla na tobě splnit Otcova milosrdná vůle, aby i tebe mohla beze zbytku naplňovat stravující radost z jeho božské lásky. Děkuj Duchu Svatému za tyto drahocenné chvíle a klaněj se Otci i Synu, kteří za tu nejvyšší možnou cenu připravují cestu tvé spásy. Avšak i sem vstupuje d'ábel. Není na světě místo tak svaté a tak osamělé, kam by se ve své smělosti neodvážil. Co zde hledá? Přistupuje k Pánu, aby jej pokoušel! Dovedně při tom využívá každé slabosti, i únavy těla, které zemlelo dlouhým odříkáním. Nic tak d'ábla nedráždí jako pohled na duši zcela naplněnou Boží radostí. Pokouší se stále znovu a znovu dokázat i sám sobě, že on může nabídnout něco víc než Bůh, a právě proto ho nejvíce provokují ti, kteří se i bez jeho darů tak bezvýhradně radují v Bohu a z Boha. Nediv se tedy, že se k tobě snaží proniknout, aby tě rušil i v těch nejsvětějších a nejvznešenějších okamžicích.

Čas zkoušky a čas útěchy

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešní neděle

Duch ho vodil pouští a d'ábel ho pokoušel.

I ve stavu hlubokého duchovního pohroužení počítej s tím, že přijdou chvíle zkoušky. Na nabídkách, které dnes Zlý učiní tvému Pánu, můžeš poznat jeho záměry i jeho lstivou taktiku. Jeho závistivé nepřátelství není zaměřeno jen proti tobě, ale především a v prvé řadě proti samému Bohu. Snahou Pokušitele je zvrátit řád stanovený Bohem. Kdykoliv mu dáš za pravdu, poskytuješ mu tím příležitost, aby se vysmíval Bohu. Přistupuje k tobě, jako by byl tvým přítelem, kterému na tvém prospěchu záleží dokonce víc než Bohu. Chce tě přitom vlákat do situace, aby sis z nejvyššího a nejsvětějšího Pána učinil jen služebníka své žádostivosti a své pýchy. Neostýchá se opřít svou lež dokonce o Boží slovo. Rád by tě naučil, aby sis slova Písma tak jako on začal vykládat po svém. To je široká a svůdná cesta, jak přejít krok za krokem od respektování Boží vůle k holdování vlastní libovůli.

To jsou ovšem jen první kroky. Svůdce ve skutečnosti míří mnohem dále, až k neskrývané a rouhavé modloslužbě, která mu teprve přináší vytouženou satisfakci: za jediný úkon klanění nabízí všemhnu moc a slávu. Aby tě oslnil, představuje se jako její jediný vlastník a svrchovaný správce: *Mně je dána, a komu chce, tomu ji dám.*

Ptáš se, jak si to všechno přivlastnil? Je to dílo těch, kteří mu uvěřili a nyní jej ctí a poslouchají. Právem jej proto Pán nazve *vládcem tohoto světa*⁽¹⁾. Skrze své věrné si Zlý stále buduje na tomto světě své království: *pekelný drak dal šelmě sílu, trůn a velkou moc, takže se celá země dívá po šelmě s úžasem, klaní se jí a říká: Kdo se jí vyrovná?*⁽²⁾

Zdá se ti, že Ježíš vítězí nad nepřitelem bez obtíží a přesvědčivě? To byl dnes teprve první d'áblův pokus. Boží a tvůj nepřítel se nedá jen tak odbýt. V danou chvíli bude svůj útok opakovat. Přijde za Ježíšem po třech letech s novým, mnohem těžším pokušením. Při tom zápasu bude

Liturgická čtení

1. čtení – Dt 26,4–10

Mojžíš řekl lidu: „Kněz vezme z tvé ruky koš a položí ho před oltář Hospodina, tvého Boha. Ujmeš se slova a vyznáš před Hospodinem, svým Bohem: »Můj praotec byl potulným Aramejcem, sestoupil do Egypta a přebýval tam v malém počtu osob jako přistěhovalec. Ale stal se tam národem velkým, mocným a početným. Egypťané však nás týrali, sužovali a podrobili tvrdému otroctví. Tehdy jsme křičeli k Hospodinu, Bohu našich otců, a Hospodin slyšel náš hlas, viděl naši bídu, lopotu a útlak. Hospodin nás vyvedl z Egypta mocnou rukou, napřaženým ramenem, šířil velký strach a působil znamení a divy. Přivedl nás na toto místo a dal nám tuto zem, zem oplývající mlékem a medem. Nyní hle – přináším prvotiny plodů půdy, kterou jsi mi dal, Hospodine!« Položíš koš před Hospodinem, svým Bohem, a pokloníš se Hospodinu, svému Bohu.“

Dokončení na str. 4

Pánu *stékat pot jako krůpěje krve*⁽³⁾. Čím je kdo milejší Bohu, tím více se stává cílem d'áblůvých sveřepých útoků: *Satan si vás vyžádal, aby vás třibil jako pšenici.*⁽⁴⁾ Z Božího dopuštění je schopen připravit ti velmi trpké chvíle.

Komu tedy z těch dvou vzdáš božskou poctu? *Pokloň se Hospodinu, svému Bohu, a děkuj mu, že ti dává poznat pravou tvář Vraha, jehož závistí vešla do světa smrt, a kdo patří k němu, zakusí ji.*⁽⁵⁾ Pamatuj si, že dokud jsi na tomto světě, nikdy nemáš vyhráno. *Ještě jsi v boji s hříchem nekladl odpor až do krve.*⁽⁶⁾ Ale neztrácej důvěru. Právě tehdy budou platit ona slova Písma, která d'ábel jen zrádně překrucoval: *Pán je bohatě štědrý ke všem, kdo ho vzývají: svým andělům přikáže, aby tě chránili, po zmijí a hadu budeš šlapat. Vyslyší tě, když ho budeš vzývat, zachrání tě a oslaví.*⁽⁷⁾

Bratr Amadeus

Poznámky:

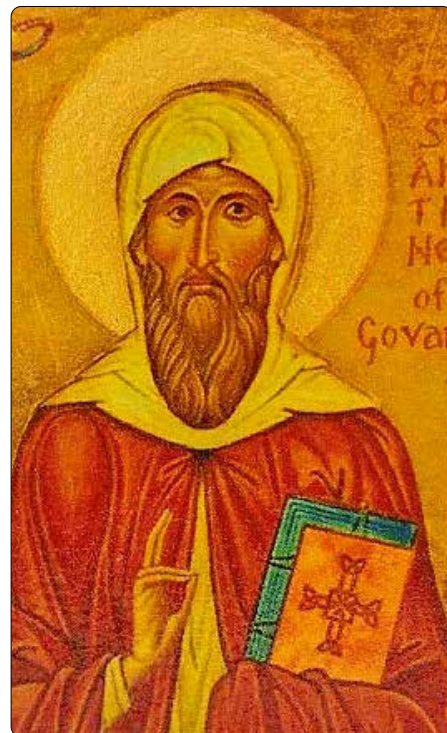
⁽¹⁾ Srov. Jan 14,30; ⁽²⁾ srov. Zj 13,2–4;

⁽³⁾ srov. Lk 22,44; ⁽⁴⁾ Lk 22,31; ⁽⁵⁾ Mdr 2,24;

⁽⁶⁾ srov. Žid 12,4; ⁽⁷⁾ srov. Ž 91.

Svatý Konstantin z Cornwallu

Tento panovník, nosící jméno slavného římského císaře, který zrovnoprávnil křesťanství s ostatními vyznáními, někdy bývá zaměňován se sv. Konstantinem ze Strathclyde (570–650/655). To byl rovněž král a měl v lecčems podobný osud: taktéž on opustil královský palác a vedl mnišský život v jednom z irských klášterů, odkud se vrátil do rodného Skotska, kde pak postavil několik kostelů a klášterů. Tento „skotský“ Konstantin ale zemřel přirozenou smrtí, zatímco „anglický“ Konstantin, jemuž se budeme v tomto čísle Světla věnovat, smrtí mučednickou. Pozoruhodná na něm je i skutečnost, že jej legenda o králi Artušovi zařazuje mezi rytíře kulatého stolu a Artuš mu prý měl předat vládu nad Británií.

Svatý Konstantin z Cornwallu

Narodil se někdy kolem roku 520 a pravděpodobně roku 537, kdy jako jeden z mála vyvázl živ z Artušovy bitvy u Camlannu, stal se po smrti svého otce Cada králem menšího království britských Keltů zvaného Dumnonie – to je onen výběžek do moře v jihozápadní části dnešní Anglie, odpovídající zhruba hrabství Cornwall, proto bývá tento světec někdy uváděn z důvodu rozlišení jako sv. Konstantin z Cornwallu.

Přestože křesťanství na Ostrovech zapustilo kořeny již dříve, u Konstantina

nenacházelo dlouho živnou půdu. Vyznačoval se naopak bezbřehou krutostí, tak vlastní oné epoše dobývání, tvoření a rozbíjení nových království. Svátý Gildas jej dokonce ve svém spise *De Excidio et Conquestu Britanniae* nazval „tyranským mládětem nečisté lvice z Dumnonie“.

Své choti, dceři bretaňského krále, byl vším možným, jenom ne dobrým manželem, nakonec ji stejně zapudil. Byl chamtivý a podlý a dopustil se krom všech různých nekalých skutků jednoho zvláště odpudivého činu – v přestrojení za mni-

cha vešel do kostela, v němž se modlili dva jeho synovci, a oba je zákeřně probodl nožem.

Nicméně i tvrdá půda jeho srdce nejprve smrtí nové, mladičké manželky změkla a poté se zárodně a přijala zrno z rukou rozséváče...

Tím se stal mnich-poustevník sv. Petroc, na něhož Konstantin narazil při honbě na jelena v lesích v Nanceventonu. Paroháč vběhl do Petrocovy poustevny, a když ho tam chtěl Konstantin proklát oštěpem, poustevník z Boží moci způsobil, že král ani jeho družina podle legendy nebyli s to vykonat jediný pohyb. Už samotný tento fakt Konstantina ohromil, následná rozmluva s Petrocem způsobila jeho okamžitou konverzi a stejně tak se na svědectví tohoto Božího zásahu a Ducha plných slov obrátili jeho družiníci.

Z Petrocovy poustevny se na královský hrad vrátil zcela jiný člověk. Ze všeho nejdřív nechal v Bodminu založit kostel a klášter, poté vystavěl kostely v Padstowu, Falmouthu, Illoganu, v Milton Abbot a Dunsfordu. Na trůnu neměl stání a pár měsíců po svém obrácení učinil zásadní krok – vzdal se vlády ve prospěch svého syna Bledrica a odešel do ústraní jednoho z irských klášterů, kde se pod vedením sv. Davida v tichu věnoval modlitbě, rozjímání a četbě Písma svatého. Údajně

Liturgická čtení – dokončení ze str. 3

2. čtení – Řím 10,8–13

Co říká Písmo? „Blízko tebe je to slovo, máš ho v ústech i ve svém srdci“; to je slovo víry, kterou hlásáme. Jestliže tedy ústy vyznáváš, že Ježíš je Pán, a v srdci věříš, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen. Víra v srdci vede ke spravedlnosti, vyznání ústy vede ke spáse. Písmo přece říká: „Žádný, kdo v něho věří, nebude zklamán.“ Není totiž žádný rozdíl mezi židem a pohanem; všichni přece mají jednoho a téhož Pána a ten je bohatě štědrý ke všem, kdo ho vyzývají. Vždyť „každý, kdo bude vyzývat jméno Páně, bude spasen“.

Evangelium – Lk 4,1–13

Ježíš se vrátil od Jordánu plný Ducha Svatého. Duch ho vodil pouští čtyřicet dní a ďábel ho pokoušel. Ty dny nic nejedl, a když uplynuly, vyhladověl. Ďábel mu řekl: „Jsi-li Syn Boží, řekni tomuto

kameni, ať se z něho stane chléb!“ Ježíš mu odpověděl: „Je psáno: »Nejen z chleba žije člověk.«“ Pak ho ďábel vedl vzhůru, v jediném okamžiku mu ukázal všechna království světa a řekl mu: „Všechnu tuto moc a jejich slávu dám tobě, protože mně je odevzdána a dávám ji, komu chci. Jestliže se přede mnou skloníš, všechno to bude tvoje.“ Ježíš mu na to řekl: „Je psáno: »Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jen jemu sloužit!““

Potom ho ďábel zavedl do Jeruzaléma, postavil ho na vrchol chrámu a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, vrhni se odtud dolů! Je přece psáno: »Svým andělům vydá o tobě příkaz, aby tě ochránili, a ponесou tě na rukou, abys nenarazil nohou o kámen.«“ Ježíš mu odpověděl: „Je řečeno: »Nebudeš pokoušet Pána, svého Boha!““ Když ďábel dokončil všechna pokušení, opustil ho až do určeného času.

byl i vysvěcen na kněze. Nechal vystavět kostel v Coshestonu a později se uchýlil do poustevny u Costynestonu nedaleko Cardiffu. Tu po čase opustil a stal se misionářem hlásajícím radostnou Kristovu zvěst pohanskému lidu.

Vybral si přitom lokalitu zvláště nebezpečnou – dnešní Skotsko, obývané divokými Skoty a Pikty, nedůtklivé vůči každému, kdo by jakkoliv narušoval jejich styl života, o čemž se svého času bolestně přesvědčovaly římské legie. Spolu s dalšími jedenácti druhy (např. sv. Kentingernem či sv. Otteranem) tam vyrazil se sv. Kolumbánem z Iony, apoštolem Piktů, jehož žákem jistý čas také byl.

Jejich úsilí přinášelo hojné ovoce. Ne jeden z drsných Piktů přijal Božího Beránka a začal se jeho učením řídit. Svatý Kolumbán tehdy dokonce obrátil krále Piktů.

Konstantin na území, kde se mu podařilo pohanské Pikty přesvědčit o pravdivosti evangelia, zakládal kostely a kláštery.

Jedna z jeho misijních výprav na sever se někdejšímu králi z Cornwallu stala osudnou – 9. března 576 totiž zahynul ve skotském Kintyre mučednickou smrtí. Zavraždili jej nepřátelsky naladěni pohanští Piktové z Galloway, kteří už déle nemohli snést, jak Konstantin přivádí ke křesťanství stále nové a nové členy jejich klanů.

Svátek sv. Konstantina se slaví 9. března ve Walesu a Cornwallu, 11. března ve Skotsku a 18. března v Irsku, přičemž *Martyrologium Romanum* jej připomíná 11. března.

Svatý Konstantin z Cornwallu nebyl nikdy formálně kanonizován papežem, ježto žil a zemřel v éře, ve které ještě kanonizace neprobíhala tak, jak to známe dnes. Jeho kult se v duchu doby rozvíjel lokálně, nejvíce v místech, na nichž misijně působil, a přetrval až do dnešních dní.

Ježíš Kristus, naše naděje

- dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

Páně pravdivou historií, kde jsou přítomna některá problematická jména a zdůrazněn hřích krále Davida (srov. Mt 1,6). Vše však končí a rozkvétá v Marii a v Kristu (srov. Mt 1,16)“ (*List o obnově studia církevních dějin*, 21. listopadu 2024). Pak se objevuje pravda o lidském životě, který přechází z jedné generace na druhou a přináší tři věci: jméno, které zahrnuje jedinečnou identitu a poslání; příslušnost k rodině a národu; a konečně přilnutí vry k Bohu Izraele.

Genealogie je literárním žánrem, tedy vhodnou formou pro předání velmi důležitého poselství: nikdo si nedává život sám, ale dostává ho jako dar od druhých; v tomto případě jde o vyvolený lid a ty, kteří dědí tento odkaz.

Na rozdíl od starozákonních rodokmenů, kde se objevují pouze mužská jména, protože v Izraeli je to otec, kdo svému synovi uděluje jméno, se však v Matoušově seznamu Ježíšových předků objevují i ženy. Najdeme jich pět: Tamar, Judova snacha, která po ovdovění předstírá, že je prostitutkou, aby svému muži zajistila potomka (srov. Gn 38); Rachab, prostitutka z Jericha, která umožní židovským zvědům vstoupit do zaslíbené země a dobýt ji (srov. Joz 2); Rút, Moabka, která ve stejnojmenné knize zůstane věrná své tchyni, stará se o ni a stane se prababičkou krále Davida; Batšeba, s níž David zcizoloží a poté, co nechá zabít jejího manžela, zplodí Šalomouna (srov. 2 Sam 11); a konečně Marie Nazaretská, manželka Josefa z rodu Davidova: z ní se narodí Mesiáš, Ježíš.

První čtyři ženy nespojuje to, že jsou hříšnice, jak se někdy říká, ale to, že jsou cizinky: jsou to ženy, které jsou cizí

izraelskému lidu. Matouš ukazuje, že – jak napsal Benedikt XVI. – „skrze ně vstupuje svět pohanů ... do Ježíšova rodokmenu – zviditelňuje se jeho poslání vůči Židům a pohanům“ (*L'infanzia di Gesù*, Milano-Città del Vaticano 2012, 15).

Zatímco předchází čtyři ženy jsou zmiňovány vedle muže, který se z nich narodil, nebo toho, kdo ho zplodil, Marie naopak získává zvláštní význam: ona znamená nový začátek, ona sama je novým začátkem, protože v příběhu už není protagonistou plození lidské stvoření, ale sám Bůh. To je jasně patrné ze slova „narodil se“: „Jakob zplodil Josefa, manžela Marie, z níž se narodil Ježíš, zvaný Kristus.“ (Mt 1,16) Ježíš je synem Davidovým, naroubovaným Josefem do této dynastie a předurčeným stát se Mesiášem Izraele, ale je také synem Abrahámovým a cizích žen, a proto předurčen být „světlem pohanů“ (srov. Lk 2,32).

Boží Syn, zasvěcený Otcí s posláním zjevit jeho tvář (srov. Jan 1,18; 14,9), vstupuje do světa jako všichni synové člověka, a to natolik, že v Nazaretě bude nazýván „synem Josefovým“ (Jan 6,42) nebo „synem tesařovým“ (Mt 13,55). Pravý Bůh a pravý člověk.

Bratři a sestry, probudme v sobě vděčnou paměť našich předků. A především děkujeme Bohu, který nás skrze matku církev zrodil k věčnému životu, k životu Ježíše, naší naděje. Děkuji.

Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html
(Redakčně upraveno)

Římskokatolická farnost u kostela sv. Prokopa v Praze 4 – Braníku (Školní ulice 1842/3a) pořádá **ve dnech 7. 7. – 11. 7. 2025 PŘÍMĚSTSKÝ KŘESŤANSKÝ TÁBOR PRO DĚTI**.

Cena tábora: **1 500 Kč (300 Kč/den)** je darem farnosti a jako příspěvek na dítě zahrnuje oběd v místní restauraci, drobné občerstvení a nápoje. Budeme hrát hry, sportovat a podnikneme procházky po okolí. Tábor je určen **pro všechny děti od 6 let**.

Doba příchodu mezi 8.00 h. a 9.00 h. V 9.00 h. začíná společný program. Zakončení programu je v 17.00 h., **vyzvednutí dětí je možné od 17.00 h. do 18.00 h.** V 18.00 h. začíná farní mše svatá v kostele.

Kontaktní osoba: P. Jan Pata, tel. 733 741 003.

Poslušnost a prorocká inspirace

Asketická poslušnost, zákonná poslušnost...

Poslušnost je jedním z hlavních měřítek. Ale o jakou poslušnost jde?

Je nezbytné nezaměňovat asketickou poslušnost s obyčejnou poslušností, která se požaduje na základě církevního práva nebo ze svědomí, kdy se považujeme za děti církve.

Například u otců pouště nacházíme obdivuhodnou praxi poslušnosti, která spočívá na tom principu, že každá i nejmenší vazba k vlastní vůli nebo k vlastní představě brání spojení s Bohem.

V tomto pojetí je duchovní mistr přísným soudcem, který vyhlašuje boj i nejmenšímu zárodku osobní vůle.

Vezměme si jako příklad svatého Jana Klimaka, současníka Mohameda, který byl mnichem a opatem na hoře Sinaj. Je znám jako autor „Žebříku do ráje“. Čtvrtý stupeň jeho mystického žebříku je věnován poslušnosti. Autor se v něm projevuje jako svědek klášterní pedagogiky 7. století. Vysvětluje ji následovně: „Poslušnost je hnutí bez předešlé zkoušky, dobrovolná smrt, život bez komplikací, nebezpečí, do něhož člověk vchází bezstarostně... Poslušnost je hrob vůle a procitnutí pokory... Tento blažený živý mrtvý pociťuje starost a utrpení jenom tehdy, když se přistihne při tom, že plní svoji vůli. Protože se bojí tíže svého

vlastního odsouzení...“ (IV, 3–4) A igumen (představený kláštera) k tomu přidává následující obdivuhodné řádky: „Vězte, že se vydáváte na krátkou, ale tvrdou cestu, z níž se odpadá jenom z jednoho jediného důvodu: svobodným nakládáním se sebou samým (idiorythmia). Ale kdo úplně a zcela pohrdne dokonce tím, co je pro něho dobré, co se jeví jako duchovní a Bohu libé, ten dosáhl toho cíle, ještě než se na tuto cestu vydal. Protože poslušnost spočívá v tom, že se člověk brání před sebou samým až do smrti ve všech věcech – i když mohou být dobré.“ (IV, 5)

Tyto výroky jsou silné a zaslouží si náš naprostý obdiv. Ale při jejich použití jsme poněkud bezmocní. Tak např. požaduje nějaký nadřizený, „výborný lékař a pastýř“, aby se novic vyznal před shromážděním 230 mnichů ze svých nejhanebnějších hříchů. Ještě než nadřizený přijal do řad bratří jistého Isidora, dříve nejvyššího státního úředníka, poručil mu, aby se pokořil přede všemi, kteří přicházeli nebo opouštěli klášter, a aby přitom říkal: „Modli se za mě, otče, protože jsem epileptik.“ Tato zkouška trvá sedm let! (Nr. 26) Stejně „nespravedlivé“ doporučení bylo uděleno Makedoniovovi, jáhnu kláštera. Když se jednou opozdil o jeden den při návratu z Alexandrie, odvolal ho pastýř z jeho úřadu a posadil do poslední řady noviců. (Nr. 34)

Sv. Gemma Galgani

Kdo se ponořil poněkud hlouběji do duchovních cest, může číst takové ztřeštěnosti s rozkoší. Ale může být tato povznesená libovůle, která se dá srovnat s koncentračním táborem, příkladem pro současné řeholníky a věřící?

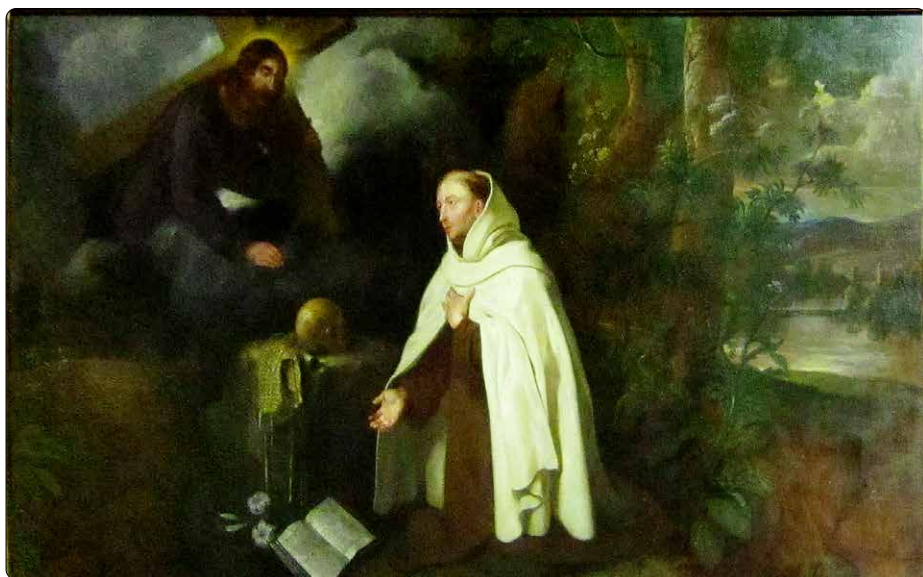
Stejně výhrady nacházíme vůči určitým velmi strohým výpovědím svatého Ignáce. Mohou být ale přijatelné, když si uvědomíme, že jsou určeny zasvěceným duším, jezuitům první generace, kteří žili v rámci silně hierarchicky utvářené společnosti. Tito řeholníci už obětovali Bohu svoji vůli, když se mu zasvětili slibem poslušnosti.

Laici ale nejsou zavázáni k takové poslušnosti, která by se vztahovala na všechny jejich činy i na materiální jednání. Jejich praktický život není podřízen oblasti mužů církve. Ti věřící, kteří žijí laický duchovní život, se spokojí, jak víme, s příkázáními Nového zákona a s pokyny, které čerpají z nedělních kázání nebo z knih.

Ústní vyjadřování člověka

Proto musí duše, již byly uděleny zvláštní prožitky, najít duchovního vůdce. Laici, kteří se vydávají na nadpřirozené cesty, se musí dobře poradit, aby svůj vnitřní život podřídili úsudku církve. Obvyklým způsobem, jak to udělat, je „duchovní vedení“.

Duchovní vůdce požaduje absolutní otevřenost srdce. Otcové pouště žádali, aby mladý poustevník vyznal svému duchovnímu vůdci dokonce své zcela skryté myšlenky. To bylo tehdy možné, protože bylo dost času. A duchovní vůdce měl často jenom jediného chráněnce... My nacházíme pozdní stopu této vůle k průhlednosti v řeholi svatého Benedikta. Ve IV. kapitole se formuluje 50. nástroj dobrého díla následovně: „Zlé myš-

Zjevení sv. Jana od Kříže od Jacoba van Oosta (II), kostel sv. Mořice v Lille

lenky, které se vkrádají do našeho srdce, máme ihned roztržít o Krista a otevřít duchovnímu otci.“

V sedmé kapitole své řehole se otec západního mnišství k tomuto tématu vrací: „Pátým stupněm je pokora: Mnich se pokorně vyznává svému opatovi ze všech zlých myšlenek, které se vetřely do jeho srdce.“

Kupodivu žádá svatý Jan od Kříže, aby kontemplativní mnich sebral odvahu a vyjevil svému duchovnímu vůdci nejenom své hříchy, nýbrž také nejmenší milosti, o kterých se domníval, že je dostal?

Neboť se ukázalo, že vyvolené duše mají vyslovený odpor k tomu, aby mluvily o milostech, které dostaly. Kníže mystiků chce, aby kající řekl všechno, především když duše dostává „zřetelná a zvláštní“ osvícení, protože tyto znalosti mají pověst, že jsou nebezpečné jako „nejasné a všeobecné“ milosti.

Potom co církevní učitel duchovní noci v 22. kapitole „Výstupu na horu Karmel“ uvedl všechny možné argumenty z Bible, řekl nakonec, že nikdo si nemůže být jistý přijatými osvíceními, pokud nejsou potvrzena odpovídající autoritou. Bůh si přeje, „aby člověk ty věci, které mu nadpřirozeným způsobem sdělil, nevěřil s jistotou a aby se na to spoléhal s mocí a jistotou, dokud neprošly lidskými ústy.“ Pokorná duše – to dodává teolog vzestupu – „se vyznačuje tím, že se neobrací k Bohu z vlastního popudu, aniž by se zřekla vedení a lidské rady.“ (*tamtéž*)

Světec pokračuje dále: „Bůh chce, aby se nikdo nespolehal jenom sám na sebe – co se týká věcí, které se zdají jako přicházející od Boha – dříve, než je církev a její služebníci potvrdí nebo posílí. Protože je tady sám, nepotvrdí on pravdu v jeho srdci ani vynesení na světlo, ani potvrzením. A potom zůstane člověk slabý a chladný.“ (*tamtéž*)

Svatá Gemma Galgani – ta nevinná holubice – byla nebem přísně nabádána, aby nikdy milost neskrývala. Nejmenší opomenutí v tomto bodu jí bylo předkládáno jako zločin. Ježíš vychovával svatou Faustynu (†1938) ve stejné škole. To čteme s překvapením v jejím *Deníčku*.

Nejvýznamnější hlasy katolické církve se kloní k teorii milosti cele „uvedené ve známost“. Mělo by se prozkoumat, jestli všichni opravdoví mystikové mezi řehol-

Sv. Ignác z Loyoly, od Jacoba Carla Staudera

níky nebo laiky se v minulosti podrobili této praxi. Mohli ti, kteří denně dostávali nebeská poselství, svěřovat svému duchovnímu vůdci tak bohatou látku?

V kapitole II této malé cenné knížky, která zobrazuje odevzdanost do Boží prozřetelnosti od otce Caussada jednomu jezuitovi, vysvětluje problém těch, kteří žádného duchovního vůdce nenašli. Skutečně došlo dokonce v 18. století navzdory velkému počtu kleriků (asi 1 % obyvatelstva) k tomu, že některé pokročilé duše nenašly žádného duchovního vůdce. Autor říká: „Opravdu často neměla žádného pevného duchovního vůdce. Bůh ji ponechal bez jiné opory než jí samé.“ Musíme ale dodat, že duchovní vůdce podle názoru svatých hraje skromnou a zdrženlivou úlohu. To dodává sám svatý Jan od Kříže: Duchovní vůdce zastává jenom úlohu dispozitivního účelu.⁽¹⁾ Ten zbytek není jeho úloha, nýbrž úloha Otce světél. (*Živý plamen lásky*, III, 3)

Naproti tomu právě v případě duše bez duchovního vedení je poslušnost jednou z nepatrných inspirací Ducha Svatého a je absolutně nutná pro duchovní dokonalost. To je klasická definice svatosti podle svatě Terezie z Ávily: „Svatost je sjednoce-

ní vůli.“ Poslušnost duchovního vůdce je zaměřena k poslušnosti vůči Bohu, která u přátel Božích dozrává a je možná.

Jak je možné toto učení přenášet na věřící dnes?

Katolíci naší doby jsou často nepřístupní praxi bezpodmínečné podřízenosti.

Skutečně, kultura, v níž žijeme, je zaměřena na člověka a stará se především o to, aby zachovala důstojnost osoby, svobodu smýšlení a práva svědomí. Obhajuje „privacy“ (soukromý život).

A dokonce uvnitř katolické církve se zdá, že mnozí souhlasí s Lutherem, když pranýřoval tyranii, která se na svědomí vykonává vynucenými doznáními ve zpovědnici. Tato nová křesťanská mentalita nedůvěřuje autoritě, především když s sebou nepřináší záruku své oprávněnosti. Chtěla by se podílet na všem možném, protože argumentuje uvnitř systému, ve kterém je všechno demokratizováno. Věřící „fungují“ podle tohoto vzoru v církvi, v níž zaujímají místo, které dříve neměli.

Cítí se být zodpovědní v rovině poradní stejně jako v rovině prováděcí. Chtějí být posloucháni. Chápu se náročných apoštolských iniciativ, někdy aniž by k tomu

byli pověřeni, pouze jménem svého křtu. Tito laici nového druhu se také osvědčují jako prvotřídní vůdci a jejich duchovní postoj, který je více protestantský než tradičně katolický, je skutečností, i když si někteří na to stěžují.

Duch Svatý, který dbá na přirozené uspořádání a všechny věci ožívuje zevnitř – zdá se –, že tuto novou situaci přijímá. Z toho vyplývají velké změny. V mystické a prorocké oblasti prožíváme ve vší tichosti proměny ve velkém měřítku. Specializované časopisy nám představují mnoho „proroků“, většinou laiků. Člověk se ptá, jestli mají všichni nějakého duchovního vůdce. Každopádně je nepravděpodobné, že by svému duchovnímu vůdci předkládali všechna svá vnuknutí.

A potom: existuje dnes mnoho zcela osamocených duší kontemplativního života, které nemají žádnou možnost zeptat se na radu nějakého dobrého duchovního vůdce.

Můžeme jenom obdivovat se vším úsilím naší víry poslušnost, se kterou žili naši předkové podle učení velkých světců a církevních učitelů.

(...)

Vzhledem ke svobodě, s jakou se dnes určitě „proroci“ mezi laiky vyjadřují, jsme někdy zmateni. Tito hlasatelé slova Božího nejsou vždycky nepraví. Viděli bychom je jenom rádi pod vedením svatých, moudrých, nikoliv příliš naivních duchovních „lodivodů“. Ale protože nemáme tuto záruku, musíme jejich sdělení důkladně zkoumat.

Aniž bychom se vzdávali věčných principů, musíme snad podstoupit riziko a přijmout určitý vývoj do té míry, jakou autoritu v lidu Božím vykonávají. A jestli se v budoucnu ukáže, že svoboda, která byla dopřána osobní inspiraci, vyústila v anarchii, pak může církev díky principu apoštolské posloupnosti zase položit důraz na vedení ukazující směr.

*Z Maria heute 529/2015 přeložil -mp-
(Redakčně upraveno a zkráceno)*

Poznámky:

(1) To je důvod, který je obvykle nutný, ale nedostatečný, aby se dosáhlo dokonalého výsledku. Příklad: orat, abychom sklídili; provádět askezi, abychom se stali svatými. Srov. 1 Kor 3,6: Pavel zasadil, Apollos zaléval a Bůh umožnil růst.

Obraťte se a věřte evangeliu

*Stojíme opět na počátku postní doby. Latinsky se tato doba označuje **Quadragesima**. Čtyřicet dní přípravy na Velikonoce. Čtyřicet dní určených k tomu, abychom žili v těsném spojení s ukřižovaným a zmrtvýchstalým Ježíšem. Čtyřicet dní k tomu, abychom dali prostor Duchu Svatému, aby v nás mohl obnovit milost křtu, kterým jsme byli ponořeni do Kristovy smrti, a spolu s ním znovuzroze-
ni k novému životu a zmrtvýchstání.*

To je teorie. Ale v praxi? Zamysleme se vážně nad sebou. Co pro nás znamená postní doba? Někde v hloubi duše si vzpomínáme, že bychom se měli cvičit v umrtvování a „přinést nějakou oběť“, jak se dříve říkalo. Ale celkem vzato má postní doba malý vliv na náš osobní a společenský život. Můžeme se vsadit, že žádná skrytá kamera by neobjevila, že evropští katolíci začali prožívat postní dobu. Opravdovým nábožensky motivovaným půstem, který skutečně ovlivňuje život lidí, je v islámu praktikovaný ramadán.

K podstatě křesťanské postní doby

Ve své podstatě by křesťanská postní doba musela znamenat zřetelné obrácení se k Bohu v modlitbě, postu a bliženské lásce, a to jako příprava na velikonoční slavnost. Jde o to, v různých rovinách osvobodit se od sebe sama, abychom byli naplněni Boží láskou a pak s radostí darovali tuto lásku našim bratřím. Je to pře-

devším duch chudoby, ve kterém bychom se měli v postní době cvičit. Jinak řečeno, Bůh by se měl stát naším jediným bohatstvím tím, že se přestaneme uzavírat jen do lidských jistot. Naše důvěra musí náležet především, a dokonce výlučně jemu, našemu Pánu. Zkušenost nás učí: poklady Boží a poklady církve jsou skutečnou radostí jen pro ty, kteří mají srdce pro chudé a kteří se velkodušně otevřeli Kristu.

Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům, praví Pán. Nemůžete sloužit Bohu i mamonu. (Mt 6,24) Ježíšův pohled se soustřeďuje na mnoho bůžků, kteří činí lidské srdce pro Boha neplodným. A těch je mnoho. Promiňte mi, že mluvím tak konkrétně a že vás trochu burcuji tím, že volím přímo Ježíšova slova z evangelia. Je to k našemu dobru.

Není možno současně sloužit Bohu a penězům

Ano, není možno současně sloužit Bohu a penězům. Není možno se pře-

Juan Antonio de Frías y Escalante (1633–1669): Obrácení sv. Pavla

jídat a současně hledat svou denní stravu v Eucharistii. Není možno s nákupní horečkou spěchat vynášet vše možné ze supermarketů a současně uctívat lásku Ukřižovaného. Není možno postavit manželství na technikách proti otěhotnění a současně budovat na Kristu. Není možno se každý večer vzrušovat a bavit u televize a současně odhalovat Boží vznešenost, utápět se v diskotékách a tanečních lokálech a současně hledat radost srdce u Pána. Přitom víme, že Pán nás ve svém milosrdenství přijímá takové, jací jsme, a to s nekonečnou trpělivostí.

Dnes tedy je den milosti, dnes je čas k obrácení a ke spáse

Ano, pravý život, Boží život je nám docela blízko. Jen je mu třeba otevřít dveře a udělat ve svém nitru dostatek prostoru, aby zde Pán našel potřebné místo. Bůh se zjeví jen těm lidem, kteří mu vsůde a ve všem dávají přednost.

Nejsme odsouzeni k tomu, abychom živořili jako duševně nevyvinutí. Ale naše přežití jako křesťanů závisí na vážnosti a opravdovosti našeho obrácení. *Musíme se opět pokořit před Bohem a přestat uctívat sami sebe. Musíme se modlit. Musíme se postit. Musíme znovu objevit zapomínanou skutečnost, že jsme hříšníci, oplakávat své viny a prosit o odpuštění. Musíme se kajnicně zpovídat a pak teprve s duší před Bohem očistěnou s nekonečnou úctou přijímat Tělo Páně v Eucharistii. Musíme znovu objevit v každém člověku bratra a sestru, pro které Ježíš Kristus zemřel.*

Bez takového obrácení se naše západní církev rozplynou vniveč, anebo budou zachráněny jen těžkou očistnou zkouškou. V tom spočívá milost postní doby. Je naléhavě nutné ji přijmout. Je to právě svatost, a to nikoliv jen svatost velkých svatých, ale svatost, kterou nabízí a kterou požaduje Bůh po jednom každém z nás, jedině tato svatost může zachránit svět.

Obrácení k Bohu - modlitba

Chci vám tedy naléhavě připomenout, že postní doba je především dobou obrácení k Bohu. V prvé řadě se to projeví a vyjádří v častější a intenzivnější modlitbě, aby náš život prostoupila láska k Pánu a aby tato láska propůjčila našemu životu jeho rytmus. Z osobního hlediska to znamená, že se vynasnažíme vyhradit

pro našeho Pána více času. Čas věnovaný službě Bohu je vždy také časem prospěšným pro člověka. Vynasnažíme se např. pečlivěji vykonat společně ranní a večerní modlitbu, jednou nebo dvakrát se i přes týden zúčastnit mše svaté. Při cestách pěšky, autem nebo vlakem můžeme čas využít k modlitbě svatého růžence. Pečlivě se připravíme k přijetí svátosti smíření, zúčastníme se adorace a pobožnosti křížové cesty. Čím více se naše srdce otevře Bohu, tím více se stane vnímavým také pro nouzi našich bližních a pro potřeby naší společnosti.

První důležité postní cvičení, modlitba, nás podnítí i k druhému cvičení, a to je podíl na soukromých nebo společných iniciativách na podporu potřebných. Měli bychom být štědrí nejen z nadbytku, ale i z toho, co získáme tím, že si vědomě něco odepřeme.

Kéž v této postní době prožijeme onen hluboký náboženský význam: Bůh, k němuž se chceme obrátit, je Bohem, který přišel na tento svět a sám se stal člověkem. Je to ukřižovaný Bůh, který na sebe bere bídu celého lidstva, aby je svým zmrtvýchvstáním znovu obnovil. Co uděláme z lásky k tomuto Bohu a jak otevřeme své srdce vstříc našim bratřím, zvláště těm nejslabším a nejpouštěnějším?

Znovuobjevení postní doby: Vzít na sebe kříž a následovat Ježíše

Obráťte se!

Quadragesima je dobou obrácení k Pánu v trvalé modlitbě, bratrském sdílení a v dobrovolném postu. Je to příprava na velikonoční slavnost. V této druhé části bych chtěl hovořit o duchu pokání, který se v západní postní praxi stal zanedbávaným aspektem, jež nicméně někteří věřící s radostí znovu objevili. Navzdory lákavým teoriím o osvobozeném životě, podle kterých bychom docela levně mohli záležitost pokání obejít, zůstává pravdou, že svět byl spasen jedině křížem. Ježíšovo zmrtvýchvstání je na hony vzdáleno tomu, aby kříž činilo zbytečným. Kříž dále ukazuje na pšeničné zrno, které může přinést bohatou úrodu, jen když odumře.

Pokání a láska

Také dnes může být svět spasen jen vítězným Ježíšovým křížem, který chce být spolunesen ode všech křesťanů. Ti největ-

ší Boží přátelé, světci, kteří jsou teology velmi blízkými praxi, jsou všichni zajedno, každý svým způsobem, že odříkání má velký význam. Nejjednoznačnější výzva k obrácení a pokání zazněla přímo z úst Ježíše Krista: *Obráťte se a věřte evangeliu. (Mk 1,15) Chce-li mě kdo následovat, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne. (Mk 8,34) Anebo: Tento druh démonů je možno vyhnat jen modlitbou a postem. (Mt 17,21)*

Je přímo nápadné, s jakou naléhavostí Maria při svých zjeveních v tomto a předchozím století vyzývá celý svět k pokání a k postu. Toto volání přijímají staré křesťanské země nerady, protože v důsledku přejídání ztratily zdravý smysl pro náboženskou askezi. Přistěhovalí muslimové nás svou důsledností přivádějí k úžasu.

Chápu, přehnané pokání a posty nesou s sebou nebezpečí určitých psychických, trpitelných nebo masochistických úchylek; především labilní lidé potřebují mít jemný cit pro pravou míru. Víme také, že rekordy přehnaného umrtvování se mohou stát jakýmsi sportem, který zavádí k pýše. Člověk se může umrtvovat z radosti nad asketickými výkony nebo s tajným přáním, že si zaváže Boha svými zásluhami. Bible a jmenovitě Ježíš varuje před nebezpečím formálního a předstíraného postu, jak se to za Ježíšových dob projevovalo ve farizejském duchu.

Dnes však situace vypadá zcela jinak. V povolání a v hospodářském životě se všechno soustřeďuje na aktivitu, kariéru a úspěch. Zdrženlivost, pokora, odříkání jsou pokládány za slabost. Největší nebezpečí, které nás ohrožuje, je ztráta opravdového vnitřního života. Získat jej zpět – to je právě smysl křesťanského pokání.

Místo abychom nesli Ježíšův kříž, vyhýbáme se mu a spokojujeme se s tím, že jen mluvíme o ideálu kříže.

I světci si byli vědomi, že láska je důležitější než oběť. Ale přesto se nedispensovali od umrtvování. Našli řešení v tom, že činili pokání, a to právě z lásky.

Neboť v podstatě jde opravdu o lásku. Jde o to, odříci si něco z lásky. Především z lásky k Bohu a k Ježíši Kristu. Pokání je prostředek, jak se osvobodit od svých egoistických sklonů, přiklonit se k Pánu a ukázat, že mu ve všem dáváme přednost.

„Chci ti dát přednost, Pane, a proto si dnes odepřu to nebo ono, k čemu jsem

velmi přivázan, abych ti tak dal najevo, že mi na tobě záleží víc než na čemkoliv jiném. Stačíš mi jen ty!“

Ale umrtvujeme se také z lásky k lidem. Tváří v tvář hrozbám, které tíží svět, tváří v tvář nouzovým situacím, které kolem sebe vidíme a které jsou doporučovány našim modlitbám, tváří v tvář materiálním i duchovním potřebám lidstva je zcela jasné, že k tomu málu, co můžeme a musíme sami udělat, musíme připojit dvojnásobek naléhavých proseb a obětí pro spásu všech, a to ve spojení s ukřižovaným Ježíšem.

Byli to opět svatí, kteří si takto počínali. Aby pro své bratry vyprosili milost obrácení, osvícení a posvěcení, modlili se, konali přímlyvy a přinášeli oběti, a to často až za hranice lidských možností.

Čtyři druhy pokání

Rozlišuji čtyři druhy pokání:

1. Nejdříve je to *umírání sobě samému*, které je od nás požadováno v podobě vyhýbání se hříchu v našem životě, v úsilí o obrácení, především tam, kde jsme vystaveni pokušení. To je základní stupeň

pokání, ale už sám o sobě představuje náročný program. Kromě toho sem patří věrné plnění stavovských povinností včetně přemáhání, které s tím souvisí.

2. Dále je to *trpělivé přijímání a snášení nevyhnutelných námah a utrpení v životě*. Říkám záměrně „nevyhnutelných“. Utrpení a neúspěchy nejsou dobrem samým v sobě. Když se jim vlastním úsilím a za pomoci druhých můžeme vyhnout, máme tak učinit. I tak zůstane spousta starostí a námah, které jsou nevyhnutel-

né, počínaje nemocemi až k nevládnému počasí a k různým protivenstvím. Místo stěžování, nadávání a planého kritizování obětujeme z lásky tyto nevyhnutelné obtíže. Tady se nám otevírá nevyčerpatelný poklad spoluúčasti na kříži.

3. Na třetím místě jsou *vědomě zvolená a dobrovolně přijatá omezení z oblasti vychutnávání našich svobod*: zřeknutí se zbytečných uspokojení, nepotřebné zvedavosti, sebesprosazujících nápadů, bezdůvodných, či dokonce urážejících pomluv v kruhu přátel atd. I zde se nám otevírá velký možnosti.

4. Konečně je to oblast *dobrovolného umrtvování v tělesné oblasti*. V takových případech si dobrovolně vybíráme nepohodlné situace, a to z lásky k Pánu a za spásu světa. [K takovému tělesnému odříkání patří zdrženlivost od masitých pokrmů v pátek.] Tady je tedy pole, na kterém je na místě mluvit o postu.

Půst je akt odevzdání se Bohu

Půst je akt odevzdání se Bohu, akt důvěry v Boha, který má plný nárok na naše bytí. Bratr Klaus to krásně vyjádřil: „Pa-

ne, vezmi mi všechno, co mi brání přijít k tobě.“ Začneme tedy u těla a konkrétně u našeho žaludku.

Půst osvobozuje, očisťuje, otevírá nás Bohu i našim bližním. Ukazuje nám velice prostým způsobem, že Bůh je Bohem. Že jeho slovo a jeho láska jsou našim prvním pokrmem, neboť ne samým chlebem žije člověk, ale každým slovem, které vychází z Božích úst (Mt 4,4). Snášet ty malé nepříjemnosti, které jsou spojeny s postem, to je právě následování Krista. Ten

stále se ozývající pocit hladu nám po celý den připomíná, že Bůh je Bohem. Přivádí nás k modlitbě a k solidaritě s těmi, kteří jsou na celém světě k hladovění donuceni, protože ani nemohou sáhnout po žádném pokrmu.

Postit se s radostí

Navrhuji vám, zkuste v rodinách v určitý den, nejlépe v pátek, postit se s radostí a respektovat přitom svobodu jednoho každého, aniž bychom jeden druhého odsuzovali v tom či onom směru. Můžeme vynechat jedno nebo i dvě jídla, nebo se člověk spokojí s tím, že si vezme jen suchý chleba ke kávě bez cukru, k polévce nebo třeba jen k čisté vodě.

Ti, kteří vzhledem k věku nebo k zdravotnímu stavu nemohou podstoupit „tvrdý půst“, najdou si i menší cesty k umrtvování: mohou se zříct oblíbeného pokrmu, nějaké přílohy či koření, mohou si odříct alkohol, hlučnou rádiovou kulisu, televizní podívanou. Především však bychom měli sebeomezením ušetřené peníze věnovat bratřím a sestrám, kteří jsou v nouzi. A čas takto získaný bychom místo zálibám či zahálce měli věnovat velkodušně Bohu nebo našim bližním.

Nemějme strach

Nebojme se nastoupit tuto cestu odříkání. Láska dělá umrtvování lehkým. „Z počátku“ se to zdá těžké, protože Odpuřce se snaží nás odradit. Ale „pak“ se dostaví vnitřní pokoj, radost, láska k Pánu a k našim bratřím. A tak jsme přehráli svá úzkoprsá uspokojení! Těžký byl jen začátek.

Je třeba se usebraně dívat na Ježíšův kříž a nechat se od něho přitáhnout. Všechno ostatní pak přijde jako samo sebou a vykoná v nás úplné divy. Protože naše modlitby a pokání se spojují s utrpením Pána Ježíše na kříži a pomáhají zachránit svět, především jej chrání před okovy války. A to si přeje sám Bůh. Využívá naší ochoty nést Kristův kříž. Nedopusťme, abychom zaspali Pánovo volání.

Přeji vám, bratři a sestry, svatou postní obou a horlivou přípravu na velikonoční slavnost.

V Namuru na svátek Obrácení sv. Pavla

Zdroj: Archiv Světla

Tříkrálová sbírka

Sčítání letošního jubilejního ročníku dobročinné Tříkrálové sbírky je u konce. Podle průběžného sčítání půjde o historicky nejvyšší částku, kterou lidé darovali potřebným. Štědrí dárci letos věnovali přes 184 milionů korun (loni to bylo necelých 176 milionů Kč). To je zatím nejvíce v 25leté historii této celostátní dobročinné sbírky.

Největší podíl na tom mají koledníci – ti v první polovině ledna do 28 800 pokladniček vykoledovali 175 milionů korun. Další peníze přišly jako online koleda, případně formou bezhotovostních darů a mohou chodit dále, po celý rok. Výnos Tříkrálové sbírky je tradičně určen na pomoc lidem v tíživé životní situaci – seniorům, lidem s postižením a nemocným, rodinám ohroženým sociálním vyloučením nebo lidem bez domova.

„Děkuji všem, kdo se koledování zúčastnili,“ říká Lukáš Curylo, ředitel Charity Česká republika, která sbírku každoročně pořádá. Také on se letos připojil ke koledníkům a koledoval v královském kostýmu s dalšími králi v Ostravě.

„Za letošní skvělý výsledek patří poděkování mnoha dobrovolníkům, zejména dětem a jejich rodičům, mládeži a dospělým organizátorům této celostátní sbírky. Obzvláště pak všem dárcům za jejich štědré příspěvky. Díky letošnímu úžasnému výsledku budeme moci účinně pomáhat lidem v nouzi, protože právě jim je výnos Tříkrálové sbírky určen,“ připomíná ředitel Curylo. „Děkujeme také partnerům sbírky, bez jejichž podpory by bylo obtížné sbírku v takovém rozsahu pořádat.“ Jmenovitě děkujeme partnerům sbírky za jejich podporu: T-Mobile, Česká televize, Český rozhlas, Nestlé a Česká pošta.

Kde peníze pomohou?

Výtěžek sbírky je rozdělen podle předem daného klíče: do obcí, kde byly peníze vykoledovány, se vrací téměř dvě třetiny (65 %) výtěžku. Další 15 % jde na činnost regionální (diecézní) Charity. Celkem 10 % putuje na pomoc v zahraničí (zejména na okamžitou pomoc při mimořádných událostech, jako jsou povodně nebo zemětřesení), 5 % použije

na celostátní projekty Charita Česká republika a na samotnou organizaci sbírky je ze zákona určena režie ve výši 5 % vykoledované částky.

Několik příkladů:

V Domově pokojného stáří v Bohuslavicích na Prostějovsku chtějí vyměnit po 25 letech pomalu dosluhující výtah. „Na jeho opravy vynakládáme stále více prostředků,“ vysvětluje Naděžda Páleníková, ředitelka Charity Konice, pod kterou dům v Bohuslavicích patří. Výnos z tříkrálové koledy jim umožní získat prostředky na dotace. Bez peněz z Tříkrálové sbírky by si rekonstrukci nemohli dovolit.

V Krnově jednak podpoří službu CharitTaxi, další část výnosu pak vloží do opravy vlastního střediska krnovské Charity, které vyplavily loňské zářijové povodně. Charita Hrabyně podpoří chráněné dílny, sociální podnik a integraci osob se zdravotním postižením.

Hospic Anežky České v Červeném Kostelci nakoupí pět polohovacích postelí včetně matrací a zdravotnického materiálu. Mobilní hospic tamtéž zajistí lepší dostupnost sester v terénu a pořídí zdravotnickou techniku pro péči o nevléčitelně nemocné pacienty.

V Jihlavě pořídí hygienické a domácí potřeby, oblečení a potraviny pro Charitní záchrannou síť, která slouží lidem v nouzi, a uhradí část provozních nákladů této služby.

V Blansku podpoří pomoc seniorům a lidem se zdravotním hendikepem v regionu – terénní pracovníci za nimi dojíždějí domů a nabízejí podporu i jejich blízkým, kteří se o ně starají. Podobně podporují rodiny s dětmi v nouzi v jejich domovech. Pro ty, kteří nemají kam jít, provozují azylový dům.

Podpora lidí v nouzi se chystá i v dalších městech, například v Chebu, Klatovech nebo v Kolíně. Farní charita Neratovice nakoupí vybavení pro volnočasové aktivity pro děti ze sociálně slabých rodin a polohovací křesla do nově vzniklého stacionáře pro seniory U Zahrádek.

Reckokatolická charita podpoří péči o psychické zdraví ukrajinských válečných veteránů při rehabilitaci v Česku. Podpoří také volnočasové aktivity pro děti migrantů z Ukrajiny.

„Letošní výsledek je opět úžasný a opravdu jsem ho vůbec nečekal, protože vnímám problémy lidí kolem nás, a jsem moc rád, že se obavy nevyplnily. Věřím, že letošní částka přinese spoustu požehnaní,“ komentoval letošní výsledek P. Vilém Štěpán, na jehož faře v Liběšicích u Zátce sídlí Centrum Svaté rodiny, zaměřené na doučování a vzdělání dětí ze sociálně znevýhodněných rodin, smysluplné trávení volného času a pomoc sociálně slabým rodinám v tíživé situaci.

Aktuální situaci i novinky můžete sledovat na webu Tříkrálové sbírky, na Facebooku a Instagramu.

Zdroj: <https://www.trikralovasbirka.cz/tiskove-zpravy>
(Redakčně upraveno)

Chléb svaté Zity (12)

Zita si přehodila přes záda vlenný šál a zavřela těžkou bránu. Ulice byla ponořena do šera a přízemního mrazíku. Teplé sluneční paprsky odevzdaly štafetu pestrobarevnému podzimu.

Sešla ulicí dolů a nedaleko parku spatřila první trhovce rozespale tahající kárky s naloženým zbožím. Také si přivstali, aby si zabrali nejlepší místo u hradeb, obepínajících město.

Z uličky vlevo, kam ji v onen nešťastný den poslala Rosalia, se ozýval zpěv opilců a smích žen vyprovázejících své zákaznicky. Když to zaslechla, otrásla se a přidala do kroku, aby byla co nejdřív v kostele. Ačkoli se ráno pomodlila, nenechala si ujít žádnou příležitost, aby mohla jít do chrámu a před obrazem přesvaté Bohorodičky odevzdat sebe i ostatní do její mateřské ochrany.

Pak se vydala horní ulicí, známou jako čtvrt bohatých. O zámožnosti svědčily honosné domy s bohatě vyřezávanými dřevěnými branami. Zita došla k jedné z nich a zabouchala. Brána se za chvíli otevřela.

„Vítej! Nemohla jsem se tě dočkat!“ Francesca ji vtáhla do pěkného dvora.

„Ano, já jsem toho také moc nenaspala,“ přiznala se Zita a nechala se vést přítelkyni do domu. Vešly přímo do kuchyně, kde za stolem seděla paní Marietta a vysoká starší žena přikládala polena do pece.

„Vítej, děvče,“ laskavě se usmívala paní domu a pokynula rukou, aby si Zita sedla naproti ní. „Snídala jsi?“

Zita nikdy nelhala. I nyní byla upřímná. „Z radosti, že se budu učit vařit, mi nechutnala ani voda.“

„Tak se nejdřív najíš. Ani Francesca nejedla. Potom se budeme věnovat učení,“ řekla rázně paní Marietta. „Aduo, připrav jim vajíčka. Já mezitím půjdu rozdat práci ostatním.“ Vstala od stolu.

I když Marietta Bernardiniová pocházela ze vznešeného rodu, nikdy se neštitila žádné domácí práce. Ráda vyšívá, vyrábí krajky, plete punčochy pro dceru i manžela. Dokonce má radost, když se může občas točit okolo pece a hrnců. Ve stejném duchu vede i svou dceru. Na první místo však klade zbožnost, a proto ji potěši-

lo, když se spřátelila se Zitou, o jejichž ctnostech už toho tolik slyšela. Také zdůrazňovala, že dobrá hospodyně je hotový poklad, tomu se však naučí pouze vlastními zkušenostmi a cvikem.

Kuchařka Adua naservírovala před děvčata talířky se smaženými vajíčky a košík s nakrájeným chlebem.

Zita se držela zpátky, nebyla zvyklá na takovou snídani, ale přísný kuchařčin pohled stačil, aby se s chutí pustila do jídla.

Adua ji během jídla vyzpovídala. Byla zvědavá, co všechno z kuchyňských prací ovládá, co dokáže navařit a upéct.

„Moc toho není, že?“ zastyděla se Zita, když ji na vše odpověděla.

„Žádný učený z nebe nespádl. Také jsem se musela hodně učit a své dovednosti ráda předám dál.“ Prázdné talíře vzala ze stolu a vložila do velkého měděného kotle na umývání nádobí.

„Začneme tedy pořádkem. Není nic horšího, než když v kuchyni vládne nepořádek. Proto můžeš umýt nádobí a já mezitím přinesu polena.“

„Jen si pěkně sedni,“ přerušila Francesca kuchařku, „i já jsem paní domu, musíš mě tedy poslouchat. Zita umyje nádobí a já skočím pro dřevo.“

Adua chtěla něco namítnout, ale Francesca jí se smíchem pohrozila.

Zita umývala nádobí a Adua, aby nesešla jen tak, sbírala z ubrusu drobky. „Slečna Francesca je velmi hodná, že?“

„Ano, není taková jako ostatní slečinky,“ přikyvovala Zita.

„Máš pravdu. Naše slečna nehledí na bohatství, ale na duši. Neodtahuje se ani od práce. Paní Marietta jí dala dobrý základ. Co si pamatuji, již od mala byla ke všem lidem vstřícná. Naše stará služka už dosluhuje. Chudera, nezvládne skoro nic dělat. Jiné paní by jí poslaly už dávno pryč, ale naše ne. I když služka už nic neudělá, přece jí paní nechala v domě a zadarmo jí žít.“

Zita utřela poslední talíř. „Obě mají dobré srdce.“

Francesca vešla dovnitř s košem plným polen a postavila ho pod výklenek u pece.

Adua hned vstala. „Tak, a můžeme začít s výukou. Dnes vás naučím správně udržovat nádobí. To totiž nestačí jen

opláchnout ve vodě.“ Sundala z police měděnou pánev a strčila ji oběma děvčatům před nos. „Vidíte, jak se leskne? Vite proč?“

„Naše Marisa ji drhne pískem,“ poslušně odpověděla Zita.

„Výborně! Zasněm vás tedy do písku,“ spustila Adua přednášku.

„Musí být jemný, ale na připáleniny je potřeba hrubější.“

Po názorné ukázce předvedla začkám i správnou teplotu vody. Ukázala jim, jak se odstraňují skvrny na ubrusu, co je potřeba k tomu, aby si ubrusy zachovaly svoji bělost, až skončila u údržby vařeček a ostatních kuchyňských pomůcek.

„Myslím, že to dnes už bohatě stačí,“ řekla paní Marietta. Celou dobu s úsměvem pozorovala kuchařčin zápal. Děvčatům povolila jen krátkou přestávku na jídlo. Do vyučování jí nevstupovala, jen mlčky pozorovala Zitu. Připadalo jí, že se kuchyně přítomností pokorné dívky rozzářila. Celá blažená sledovala děvčata, jak se při čištění hrnců modlí i navzájem poslouchají.

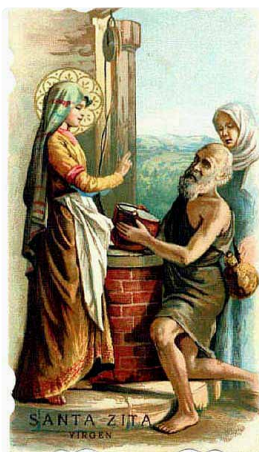
Když jí Francesca nedávno navrhla, aby se k nim Zita chodila učit, dceřin návrh nechápala. Nerozuměla, proč tak přilnula ke služce. Nyní jí to bylo jasnější. Zita má zvláštní charisma a jen hlupák by mu odolal.

„Děkuji, paní Aduo, mnoho jste mě toho naučila,“ řekla Zita s nefalšovaným obdivem. „I vám, paní Bernardiniová, že jste byla tak laskavá a vzala mě k vám do učení,“ uklonila se domácí paní.

Paní Marietta se usmála. „Neděkuj. Také mám radost, že paní Fatinelliová svolila, abys k nám chodila.“

Francesca si odpásala zástěru. „Kousek tě doprovodím.“

Společně vyšly z domu. Podzim se pevněji usadil na trůnu, a i když nebyl ještě ani podvečer, ve městě už vládlo přitímní. Kroky obou děvčat automaticky vedly

do kostela. Nebyly samy, co se rozhodly jít na večerní mši svatou. Potkávaly unavené rolníky i upracované ženy. Všem se v očích zračila jediná touha – poděkovat Bohu za den a obětovat mu svou celodenní práci.

Marietta Bernadiniová přešla k oknu. Když z něho vyhlédla, ukázalo se jí panorama malebné Luccy. Vycházející měsíc zasvítíl na Apuánské Alpy i městské hradby. Chvilí poseděl na věži baziliky San Michaela in Foro a vypadalo to, jako by něco šeptal majestátní soše archanděla Michaela se dvěma anděly po boku. Potom polaskal hladinu řeky Serchio, mířící do Ligurského moře, až se nakonec usadil na noční obloze a svítil na cestu všem, co se vraceli domů. Také Marietta netrpělivě čekala na manžela.

Nedaleko hradeb má výrobní olivového oleje. Zvěst o kvalitě oleje z Luccy se roznesla po širokém okolí. Díky důmyslné výrobě a ještě preciznější práci konkuruje olejům z ostatních míst slunečné Itálie, a tak pan Bernardini nemá nouzi o zákazníky.

Odvrátila se od okna, zapálila svíce, které v pokoji rozptýlily tmou a posadila se do čalouněného křesla. Mysl jí zalétla k Francesce a její kamarádce Zitě.

Už se nedivila, že dcera každý den po návratu ze školy paní Modesty básnila o služce Zitě. Nyní se sama přesvědčila, že je v ní něco nebeského, co se slovy dá jen těžko popsat.

„Dobrý večer,“ vytrhl jí z myšlenek manželův pozdrav.

„I tobě, drahý. Jak ses měl?“ Vyskočila z křesla, aby šňůrou zvonce dala Adu znamení, že může podávat večeři.

„Skvěle. Dostal jsem objednávku na padesát litrů oleje z Florencie a dalších třicet objednali z Bologny,“ pochválil se. „Cestou jsem viděl Francescu vcházet do kostela s nějakou dívčinou. Kdo to je?“

Paní Marietta nalila manželovi pohár vína a rozpovídala se o Zitě.

„To je dobře, že má naše dcera vztah k chudým. Od nepaměti se mi ošklivily ženy ohrnující nos nad služkami, přitom mnohým z nich nesahají ani po kotníky. Ale to je především tvoje výchova,“ mrkl na manželku.

Paní Marietta se zapýřila. „Zita je skutečně velmi zbožná, bylo mi divné, že se

Francesca vždy před školou i po vyučování vydala do kostela. Nyní už vím příčinu. Ačkoli je Zita chudá služka, má na naši dceru skutečně dobrý vliv.“ A vyprávěla manželovi o patálii, co Zitu postihla ve škole paní Modesty.

„Když mi Francesca řekla, jakou odpornou past na Zitu Rosalia nastražila, hned jsem se rozhodla ji odtamtud vzít a vyučovat ji raději doma.“

„Dobře jsi udělala. Je to hrozné, jak je svět dnes zkažený,“ vrtěl hlavou. „Takto budeš mít Francescu na očích, a pokud je ta služka opravdu tak zbožná, jak říkáš, Francesce v její společnosti nic nehrozí.“

„Byl to krásný den,“ loučila se Zita s Francescou před kostelem. „A tak se těším na zítřek, že nevím, jestli vůbec usnu,“ usmála se.

„Také to tak cítím,“ přitakala Francesca a přitáhla si vlněný šál okolo zad. Pořádně se ochladilo.

Zita si všimla, že se Francesca otrásla zimou. „Tak dobrou noc, uvidíme se zítra,“ loučila se, aby ji nezdržovala. Každá se vydala domů.

Zita se nejdřív zastavila v salónu, aby pozdravila domácí pány. Seděli i s dětmi u stolu a večeřeli.

„Prosím o odpuštění, že jsem přišla tak pozdě a zanedbala svoji povinnost,“ sklopila Zita oči k podlaze.

„Nic se nestalo. Byla jsi přece ve škole. Ale příště se neloudej po městě,“ naštvaně řekl pan Guglielmo.

„Jistě sis po vyučování zašla na mši svatou,“ laskavě jí napověděla paní Bianca.

„Ano, paní moje. Byla jsem tak vděčná za celý den, že...“ začala nadšeně vypravovat, ale pohled na pána ji zastavil. „Slibuji, že se to víckrát nestane,“ rychle dodala.

„Bůh musí být vždy na prvním místě, i když uznávám, že je třeba plnit i povinnosti. Nyní běž za Marisou, jistě máš hlad.“

Zita se rychle uklonila a odešla. Avšak ne do kuchyně, ale do své komůrky. Sundala si vlněný šál a poklekla před kříž. Tiše a vroucně se modlila, aby jí i Pán odpustil, že na své povinnosti zapomněla, a uložila si jako pokání půst. Potom svlékla šaty, oblékla si vlněnou košili a lehla si na tvrdou, chladnou zem, aby svou nebdalost odčinila.

(Pokračování)

Přeložila -mv- (Redakčně upraveno)

Mariánské společenství Večeřadla Křenovice u Kojetína Vás co nejsrdečněji zve na **NOČNÍ EUCHARISTICKÉ PROCESÍ NA SVATÝ HOSTÝN** konané **v pátek 11. dubna 2025 od 21.00 hod. za účasti Mons. Antonína Baslera.**

Úmysly procesí: za odčinění urážek způsobených Trojedinému Bohu a Panně Marii; za svatost kněží a zachování pravé katolické víry; za obrácení českého národa a návrat ke křesťanským kořenům; za účastníky procesí a jejich rodiny; za mír v lidských srdcích a na celém světě.

ORGANIZACE POUTĚ: 21.00 hod. – zahájení procesí z parkoviště v Bystřici pod Hostýnem (u hřbitova) • **00.00 hod. – mše svatá v bazilice na Svatém Hostýně** – hlavní celebrant Mons. Antonín Basler. Po skončení mše svaté bude následovat odvoz poutníků autobusem na parkoviště v Bystřici pod Hostýnem.

Pro ty, kteří se nemohou pěšího výstupu zúčastnit ze zdravotních důvodů, bude připraven paralelní program v bazilice na Svatém Hostýně od 21.30 hod.

Bude vypraven autobus, do kterého můžete nastoupit na těchto místech: KOJETÍN – od kostela Panny Marie v 19.45 hod. • KROMĚŘÍŽ – od kostela sv. Jana ve 20.00 hod. • HULÍN – autobusová zastávka na nám. Míru ve 20.15 hod. • HOLEŠOV – autobusové nádraží ve 20.30 hod. **Zájem o autobus je nutné předem nahlásit na telefon 606 484 928.** Po skončení programu na Svatém Hostýně se vrací autobus stejnou trasou nazpět.

Informace také na www.veceradlo.cz. Těšíme se na Vás!

Pondělí 10. 3. 2025

6:05 Ateliér užité modlitby: Marek Orko Vácha a Hana Kašpárková **7:10** Cimbal Classic: Kostel sv. Šimona a Judy v Praze **8:25** Viděli jsme 5+ **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** Jeníkov **9:30** Outdoor Films s Richardem Štěpánkem: Jak sportem a pohybem pomoci druhým **11:05** Mír, mír, mír **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:45** Viděli jsme [P] **12:50** Příběhy odvahy a víry: Doktor Haass: Svatý lékař z Moskvy **13:20** Vendelín Javorka: Misia nekončí **14:00** Noční univerzita: Radovan Lukavský o sobě **15:30** Na cestě k Otcovu domu **15:45** V pohorách po horách: Toulání Lednicko-Valtickým areálem **16:00** Dopisy Stephanii **18:05** Sedmihlášky (63. díl): Dojdi, šohajku a Nevím si já rady **18:10** Příběhy Starého zákona: Abrahámová oběť **18:16** Cirkus Noeland (12. díl): Roberto, Kekulín a závistivý kouzelník **18:45** Tempo di vlak na Mohelnickém dostavníku **19:10** Setkání: Karel Smetana – kaple sv. Cyrila a Metoděje v Haňovicích u Litovle **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Dědek a jeho kreslený svět: Druhá půlka života **19:40** Viděli jsme **19:45** Přejeme si... **20:05** Když bolí tělo: Lupénka [L] **21:10** Moudrost mnichů: Recept na přátelství **21:25** ARTBITR – Kulturní magazín [P] **21:40** Poutníci času: S Jiřím Sázelem **22:05** Noemova pošta: Březen 2025 **23:05** Kambodža – První generace **23:35** V souvislostech **0:00** Je to dílo Boží: 30 let od navrácení nemocnice pod Petřínem **0:30** Harfa Noemova: A. Dvořák: Requiem, II. část **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 11. 3. 2025

6:05 Ateliér užité modlitby: Marek Orko Vácha a Jiří Motáček **7:10** Naši – osobnosti lidové kultury – Zdeněk Bláha **7:30** Ghana – Naděje za mířem **8:00** Buon giorno s Františkem **8:45** Viděli jsme **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** V souvislostech **9:35** Na půli cesty **10:05** Noční univerzita: Jděte a hlásejte **11:10** Jak se rodil vodní živel **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:45** Viděli jsme [P] **12:50** Dokořán: S Jiřím Lábusem **13:35** Hamerský potok – přítok Nežárky **14:00** Bohém s Bohem: Anna Beata Hábllová **15:10** Proměny Oščadnice **16:00** Jak potkávat svět: Se zástupci skupiny HUKL **17:20** Trendy ochrany přírody **18:00** Sedmihlášky (63. díl): Dojdi, šohajku a Nevím si já rady **18:05** Příběhy Starého zákona: Ezau a Jakub **18:10** Cirkus Noeland (11. díl): Roberto, Kekulín a jarní úklid **18:35** Do varu s Maxem Kašparů: Nemoci dneška **18:55** Víac ako pieseň (1. díl): Rieka Života a pieseň Dávam všetko **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Dědek a jeho kreslený svět: Hormony, kam se podíváš **19:40** Viděli jsme **19:45** Přejeme si... **20:05** Daruj písničku [L] **21:05** Klapka [P] **22:15** Má vlast: Plumlov **23:30** P. Vojtěch Kodet – Postní obnova: Pokušení Páně (Mt 4,1–14) **0:10** Terra Santa News: 5. 3. 2025 **0:30** 750 let Ostravou **0:50** Intarzovaný svět Jana Maříka **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 12. 3. 2025

6:05 Ozvěny slavnosti: Rožnovské slavnosti 2019 **7:55** Ivan Šumichrast – člověk, který uzdravuje aj vychovává **8:45** Viděli jsme **9:00** 300 let voršilek v Trnavě **10:55** Zambie – Láska proměněná v činy **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:45** Viděli jsme [P] **12:50** Mezi pražci: Únor 2025 **13:35** Barvy vůně a větru **14:10** Koncert pro život **15:45** Generace naděje: Příběhy dětí Mary's Meals **16:25** Když bolí tělo: Lupénka **17:30** Terra Santa News: 12. 3. 2025 [P] **18:00** Sedmihlášky (63. díl): Dojdi, šohajku a Nevím si já rady **18:05** Příběhy Starého zákona: Josef Egyptský **18:15** Strýček Emu: Mozek **18:25** Stopy apoštola Pavla

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

v srdci Evropy: 30 let paulínky v ČR **18:55** Viděli jsme **19:00** Hlaholte Pánu [L] **19:45** Přejeme si... **20:05** Nebojte se...: Ptejte se kněze [L] **21:05** Chrám na Hvězdném poli **22:00** Noční univerzita: Klíče k plodné evangelizaci [P] **23:15** Můj chrám: Hayato Okamura, kátek sv. Ignáce v Praze **23:30** Příběhy odvahy a víry: Doktor Haass: Svatý lékař z Moskvy **0:00** Cvrlikání (41. díl): Sova & Slamák **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 13. 3. 2025

6:05 Ateliér užité modlitby: Marek Orko Vácha a Martin Staněk **7:10** V pohorách po horách: Lysá hora **7:25** Rozumíme médiím: Proč potřebujeme média veřejné služby **7:45** Terra Santa News: 12. 3. 2025 **8:05** P. Vojtěch Kodet – Postní obnova: Pokušení Páně (Mt 4,1–14) **8:45** Viděli jsme **9:00** Živě s Noe [L] **9:10** V pohorách po horách: Vítkovská vrchovina – Nízký Jeseník **9:25** Svedectvá života: Sr. Vincencia Čerňanská DKL – Bošany **9:30** Noemova pošta: Březen 2025 **10:35** Mistr houslař z Jesťabí **10:55** Tajemství ledu **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:45** Viděli jsme [P] **12:50** Strýčky z ostravské archeologie: Dívka jménem Mariana **12:59** Bible v písku: Čtyři přátelé a chromý muž **13:05** Patricie Janečková a Josef Špaček v GONGU **14:00** Duchovní krajina Novohradských hor: Podhůří **14:30** Jsem N: Oběť **14:45** Výpravy do divočiny: Výzkum drobných savců **15:50** Harfa Noemova: A. Dvořák: Svatební košile **16:25** Práce Charity v Mexiku **16:45** Duchovní malby: Petr a Pavel **17:05** Flešbky – Godzone podcast: Martin Mitro – Papeži bych uvařil tofu s chilli **17:35** Příroda kolem nás: Dudek chocholatý. Hana Balašová. [P] **18:00** Sedmihlášky (63. díl): Dojdi, šohajku a Nevím si já rady **18:05** Příběhy Starého zákona: Mojžiš **18:10** Ovečky: 2. neděle postní **18:30** Dokořán: S Jiřím Lábusem **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Dědek a jeho kreslený svět: Stárnutí a smrt jako výzva **19:40** Viděli jsme **19:45** Přejeme si... **20:05** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře [L] **21:30** Moudrost mnichů: Recept na podařený vztah **21:45** S chutí přes práh: Salesiánky v Praze–Karlíně **22:10** Pod lampou [P] **0:15** Na Cyrilometodějské stezce: Z Kopčan do Mikulčic **0:30** Salesiánské dílo v Rumunsku a v Moldavské republice **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 14. 3. 2025

6:05 Ateliér užité modlitby: Marek Orko Vácha a David Maxa **7:10** Kmočhův Kolín 2019: Dechová hudba Mistrůňanka – 2. část **7:40** Svedectvá života: Sr. Miriam Faganová DKL – Belušské Slatiny **7:47** Vezmi a čti: Únor 2025 **8:05** Absolventi: Anna Poláková **8:35** Legenda jménem Vesmír: DCŽM Vesmír **8:45** Viděli jsme **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** V Kristu zapusťte kořeny **10:00** Duchovní závěť Chiary Lubichové **10:05** Když bolí tělo: Lupénka **11:10** ARTBITR – Kulturní magazín **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:45** Viděli jsme [P] **12:50** Daruj písničku **14:00** Za obzorem: Arthur F. Sniegon bojuje za záchranu slonů [P] **14:35** Don Rua – nástupce

15:00 Křížová cesta ze Svatého Hostýna: Pobožnost křížové cesty **15:30** Harfa Noemova: Mistři houslí **16:00** Nebojte se...: Ptejte se kněze **17:00** Hnutí Fokoláre v ČR a Chiara Lubichová **17:40** V pohorách po horách: Slezské Beskydy **18:00** Sedmihlášky (63. díl): Dojdi, šohajku a Nevím si já rady **18:05** Příběhy Starého zákona: Vysvobození z Egypta **18:11** Bible v písku: Marnotratný syn **18:20** Dobrodružství před kamerou **19:20** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Dědek a jeho kreslený svět: Co tě nezabije... **19:40** Viděli jsme **19:45** Přejeme si... **20:05** Kulatý stůl: Malawi [L] **21:25** Moudrost mnichů: Práva žen, práva matek **21:40** The Elephangelist – Příběh Čecha, který mění osudy zvířat v Africe [P] **22:05** Za obzorem: Arthur F. Sniegon bojuje za záchranu slonů **22:40** Poletuchy: Na skok do Kutné Hory **23:20** Slezská Lilie 2015: Lenka Dusilová & Beata Hlavenková **0:05** Bohosudov **0:20** Jsem N: Odvaha **0:36** Krivky duše (2. díl): Relácia s inšpiratívnymi ženami **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 15. 3. 2025

6:05 300 let voršilek v Trnavě **7:55** Dotyky múzy **8:30** Sedmihlášky (63. díl): Dojdi, šohajku a Nevím si já rady **8:35** Cirkus Noeland (11. díl): Roberto, Kekulín a jarní úklid **9:00** Ovečky: 2. neděle postní **9:20** Strýček Emu: Mozek **9:40** Viděli jsme **9:45** Prales zítřka **10:15** Tasovický Mojiš: Klement Maria Hofbauer **11:05** Umění sklářských mistrů **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:05** Duchovní menu [P] **12:30** Pod lampou **14:40** Co Chod, to roztodivná letora: MFF Strážnice 2024 **16:20** Svobodní **17:40** V poušti Karakum **18:00** Zamyšlení Tomáše Halíka: 2. neděle postní [P] **18:20** Příběhy odvahy a víry: Návrat: Španělské děti v SSSR **18:50** V souvislostech [P] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:30** Setkání: František Talíř, Dobrá Voda **19:40** Dědek a jeho kreslený svět: Máme to pod kontrolou? **19:45** Přejeme si... **20:05** Druhá šance z nebe **21:35** Magazín Mary's Meals [P] **22:00** The Chosen (7. díl): Pozvánky **22:50** Dobrodružství před kamerou **23:50** Gramofon aneb Hledáme písničku pro všední den **0:50** Toulky po Slovensku – Kremnica **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 16. 3. 2025

6:05 Večer chval: V rámci Celostátní přehlídky zájmové umělecké činnosti církevních škol **7:10** Botswana **7:40** Múzy církevních škol: CZŠ Veselí nad Moravou **7:55** Zamyšlení Tomáše Halíka: 2. neděle postní **8:15** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře **9:45** Magazín Mary's Meals **10:05** Poutníci času [P] **10:30** Mše svatá z kaple Telepace [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Viděli jsme 5+ [P] **13:05** Muzikanti, hrajte: Lidečanka **14:20** Křížová cesta ze Svatého Hostýna: Pobožnost křížové cesty **14:50** V pohorách po horách: Plešivec v Krušných horách **15:00** Příroda kolem nás: Kuna Barunka, příběhy záchrané stanice. Liščí kočkování. **15:25** Druhá šance z nebe **17:00** P. Vojtěch Kodet – Postní obnova: Proměnění Páně (Lk 9,28–36) **17:35** ARTBITR – Kulturní magazín **18:00** Sedmihlášky (64. díl): Okolo mlýna **18:05** Ovečky: 2. neděle postní **18:25** Cirkus Noeland (13. díl): Roberto, Kekulín a klaun, který hledal kamarády **18:50** Strýček Emu: Jak se táta poznal s mámou [P] **19:01** Na Cyrilometodějské stezce: Z Kopčan do Mikulčic **19:20** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:40** Dědek a jeho kreslený svět: Vedle sebe není spolu **19:45** Přejeme si... **20:05** The Chosen (7. díl): Pozvánky **20:55** Svatý Patrik **22:30** Klasika folklórné: Rožnov pod Radhoštěm **0:05** Viděli jsme 5+ **0:30** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:45** Otevřeně chrámy **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 10. 3. o 20:30 hod.: Na ceste v rodine (Veľká rodina – radostné zdieľanie a služba)

Manželia Ján a Janka Maníkovci majú spolu 11 detí, z toho 9 žijúcich. To najzaujímavejšie, čo si vo svojej rodine cenia – je radosť zo spoločného zdieľania a služby v spoločenstve.

Utorok 11. 3. o 21:25 hod.: vKontexte

V relácii ponúkame na základe odhaľovania omylov v myslení a konaní ľudí dnešnú orientáciu v hodnotách, ktoré nie sú závislé na zmenách času.

Streda 12. 3. o 16:05 hod.: Pieseň ako modlitba (Tvoja krv)

V tejto časti nám hudobník Ján Grešner poodhalí príbeh piesne s názvom Tvoja krv.

Štvrtok 13. 3. o 21:05 hod.: Medzi nebom a zemou

Publicistika Mariána Gavendu s hosťami o rôznych témach.

Piatok 14. 3. o 20:30 hod.: October baby

Príbeh o jedinečnosti ľudského života a sile odpustenia. Hannah vo svojich 19 rokoch zisťuje, že bola adoptovaná po tom, čo prežila umeľý potrat. Vydá sa hľadať svoju biologickú matku, aby sa dozvedela pravdu o svojej minulosti, a cestou spoznáva, čo je to odpustenie.

Sobota 15. 3. o 20:30 hod.: Sloboda

Cesta do vnútra človeka, na ktorej sme dosiahli povolenie vstúpiť a hovoriť s ľuďmi, ktorí len zriedka prehovorili slovo, a na miestach, ktoré zostávajú svetu uzavreté: v kláštoroch. Je to naša príležitosť spoznať, čo vedie človeka v 21. storočí k tomu, že sa rozhodne uzavrieť sa medzi štyri steny do konca života.

Nedeľa 16. 3. o 18:15 hod.: Náповedy z vedy

V našej krajine rezonujú témy a pojmy, ktoré pri nesprávnom chápaní či účelovej interpretácii polarizujú spoločnosť. A práve nad niektorými z nich sa pokúsime zamyslieť s odborníkmi z Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

8. – 15. BŘEZNA 2025

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 9. 3.		PO 10. 3.		ÚT 11. 3.		ST 12. 3.		ČT 13. 3.		PÁ 14. 3.		SO 15. 3.			
Antifona	270	299	270	299	270	299	270	299	270	299	270	299	270	299		
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	270	300	271	300	272	301	271	300	272	301	271	300	272	301		
Antifony	288	319	828	929	843	946	858	963	874	979	890	997	906	1014		
Žalmy	813	914	828	930	843	946	858	963	874	980	890	997	906	1014		
Krátké čtení a zpěv	288	320	292	324	295	328	298	332	302	336	305	340	309	344		
Antifona k Zach. kantiku	288	320	292	325	296	328	299	332	302	336	306	340	309	344		
Prosby	289	320	292	325	296	329	299	332	302	336	306	340	309	344		
Závěrečná modlitba	289	321	293	325	296	329	300	333	303	337	306	341	310	345		
Modlitba během dne:																
Hymnus	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302		
Antifony	273	303	273	303	273	303	273	303	273	303	273	303	273	303		
Žalmy	818	919	833	935	849	953	863	968	879	985	895	1003	911	1019		
Krátké čtení	289	321	293	326	296	329	300	333	303	337	307	341	310	345		
Závěrečná modlitba	289	321	293	325	296	329	300	333	303	337	306	341	310	345		
Nešpory:																
	SO 8. 3.															
Hymnus	268	297	268	297	268	298	269	299	268	298	269	299	268	298	268	297
Antifony	286	318	290	322	838	940	853	957	868	973	884	990	1008	311	347	
Žalmy	808	908	823	924	838	940	853	957	868	973	884	990	1008	916	1025	
Kr. čtení a zpěv	286	318	291	323	294	327	297	330	301	334	304	338	307	342	311	347
Ant. ke kant. P. M.	287	319	291	323	294	327	298	331	301	335	304	339	308	343	312	348
Prosby	287	319	291	323	295	327	298	331	301	335	305	339	308	343	312	348
Záv. modlitba	289	321	289	321	293	325	296	329	300	333	303	337	306	341	314	350
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

Liturgická čtení

Nedeľa 9. 3. – 1. nedeľa postní

1. čt.: Dt 26,4–10
 Ž 91(90),1–2.10–11.12–13.14–15
 Odp.: srov. 15 (*Bud' se mnou, Pane, v mé tísni.*)
 2. čt.: Řím 10,8–13
 Ev.: Lk 4,1–13

Pondělí 10. 3. – připomínka sv. Jana Ogilvie

1. čt.: Lv 19,1–2.11–18
 Ž 19(18),8.9.10.15
 Odp.: Jan 6,63b (*Tvá slova, Pane, jsou duch a jsou život.*)
 Ev.: Mt 25,31–46

Úterý 11. 3. – ferie

1. čt.: Iz 55,10–11
 Ž 34(33),4–5.6–7.16–17.18–19
 Odp.: 18b (*Hospodin vysvobodil spravedlivé z každé jejich tísně.*)
 Ev.: Mt 6,7–15

Středa 12. 3. – ferie

1. čt.: Jon 3,1–10
 Ž 51(50),3–4.12–13.18–19
 Odp.: 19b (*Zkroušeným a pokorným srdcem, Bože, nepohrdneš.*)
 Ev.: Lk 11,29–32

Čtvrtek 13. 3. – ferie (Výroční den zvolení papeže Františka)

1. čt.: Est 14,1.3–5.12–14
 Ž 138(137),1–2a.2bc–3.7c–8
 Odp.: 3a (*Kdykoli jsem tě volal, Hospodine, vyslyšels mě.*)
 Ev.: Mt 7,7–12

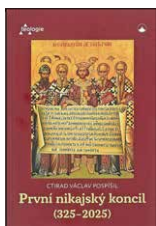
Pátek 14. 3. – ferie

1. čt.: Ez 18,21–28
 Ž 130(129),1–2.3–4ab.4c–6.7–8
 Odp.: 3 (*Budeš-li uchovávat v paměti viny, Hospodine, Pane, kdo obstojí?!*)
 Ev.: Mt 5,20–26

Sobota 15. 3. – ferie

1. čt.: Dt 26,16–19
 Ž 119(118),1–2.4–5.7–8
 Odp.: 1 (*Blaze těm, kteří krácejí v zákoně Hospodinově.*)
 Ev.: Mt 5,43–48

CÍRKEVNÍ DĚJINY

PRVNÍ NIKAJSKÝ KONCIL (325-2025)

• HISTORIE, TEOLOGIE
A PŘETRVAJÍCÍ VÝZNAM

*Ctirad Václav Pospíšil • Odpovědný redaktor
Pavel Mareš*

První nikajský koncil, konaný v roce 325, nám připomíná jádro křesťanské identity – identity, jež by měla být společná všem křesťanským církvím a denominacím. Můžeme tak v širokém ekumenickém rozměru obnovit víru v Ježíše Nazaretského jako Syna Božího i Syna člověka. Tato víra nás totiž vede k poznání a k zakoušení vrcholného tajemství naší víry i našeho života, jímž je sám Bůh Otec, Syn a Duch Svátý. Autor rozčlenil knihu do dvou částí. První tvoří historicko-teologická studie o koncilu. Druhá je složena z antologie koncilních textů, svědectví o koncilu i o těžkostech, které jeho jednání provázely. Studium Nikajského koncilu je komplexní záležitost: poznáváme dějiny Římské říše, církve, filosofie a teologie. Poctivá teologická reflexe pak prozkoumává, co z koncilu je aktuální pro naši současnost.

*Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s. r. o.
Brož., 130x190 mm, 124 stran, 179 Kč*

MODLÍME SE

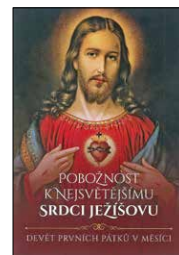
POBOŽNOST K NEJSVĚTĚJŠÍMU SRDCI JEŽÍŠOVU

• DEVĚT PRVNÍCH PÁTKŮ V MĚSÍCI

Tato rozsahem velmi malá brožurka přibližuje čtenářům pobožnost k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu pro devět prvních pátků v měsíci, která mezi katolíky stále není tak známá a především praktikovaná, jak by měla být. Krátce se v ní dozvíte nejen

to, v čem spočívá její vykonání, ale naleznete zde i informaci o dvanácti velkorysých příslíbeních Nejsvětějšího Srdce Ježíšova těm, kteří ho uctívají. Brožurka obsahuje také praktickou grafickou pomůcku pro zaznamenávání již absolvovaných prvních pátků.

*Nakladatelství Christianitas, s. r. o.
Brož., A5, křídový papír, 14 stran, 10 Kč*

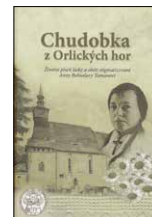
SVĚDECTVÍ A ŽIVOTOPISY

CHUDOBKA Z ORLICKÝCH HOR • ŽIVOTNÍ PÍSEŇ LÁSKY A OBĚTI STIGMATIZOVANÉ ANNY BOHUSLAVY TOMANOVÉ

Sestavil a poznámkami opatřil P. Filip M. Antonín Stajner S. T. L., III. OP • Fotografie archiv Miloše Sibery, archiv Sdružení Anny Bohuslavy Tomanové, farnost Klášterec nad Orlicí, P. Emil Stecker, Josef Kvičera, Lukáš Nastoupil, rodinné album Anežky Luxové, album Ludmily Wojtynové

Jedinečná výpověď o životě naplněném obětí a láskou, o životě úplně obyčejném a přitom zcela mimořádném, o životě, který může osvěcovat i naše životní cesty, často potemnělé hříchem. Kniha zahrnuje četná osobní i písemná svědectví o životě, ctnostech, stigmatěch, viděních a zázracích Anny Bohuslavy Tomanové (1907–1957). Existují také dva vlastní životopisy (1947, 1952), které jsou zde rozsáhle citovány. Tato mystička již od nejtěplejšího věku trpěla nemocí postupného ochrnutí, kterou statečně nesla s upřímnou odevzdaností do vůle Boží. Kniha vyšla s nihil obstat Biskupství královéhradeckého.

*Martin Leschinger - FLÉTNÁ
Váz., A5, křídový papír, 416 stran, 225 Kč*

**Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz**

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

2019/12030	TZ	 Česká pošta
------------	----	---

**Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc**